

Puhas Leht

Esmaspäev, 16. november 2015

No. 8

Õpetajate päev

Selles numbris:

- Õpetajate päev
- Külalisõpetaja Austriast
- Rebastenädal
- Omalooming
- Vahetusõpilane Saksamaalt

2. oktoobril tähistati Jõgevamaa Gümnaasiumis kolmandat õpetajate päeva. Tunde andsid, nagu tavaks, abiturientid, kelle hooleks oli õpetajatele puhkuse andmine.

Puhkusest oli asi siiski kaugel, sest õpetajatele korraldati meeleolukas mälumäng, loeng riigikaitsest ja muusikast. Hommikul võttis õpilasi rõõmsatujuliselt, kohvikruus käes, vastu direktor Jaanus Vaabla. Õpetajate saabudes esinesid nende asemikud, Mariann Aunpuu ja Karli rihma, ning esimese aasta õpilane Viktoria Pendonen akustiliste lauludega. Õpilastele meeldis päev väga, ent leiti ka, et tundides oleks võinud tegevust rohkem olla. Koolipäeva lõpus toimus südantsoojendav aktus. Abituriendid esitasid õpetajate mälestusi nende endi kooliajast. Samuti esinesid praktilise musitseerimise õpilased kui ka õpetajad ise, laulaks „Mälestused“.

Kuigi arvamusi oli erinevaid, ootavad siiski kõik, et selline päev korduks igal õppeaastal, sest koolipäev oli nii õpilastele kui ka õpetajatele vaheldusrikkam.

TEKST JA FOTOD: LIIS ARRAS

Tere, armas
koolipere!

„You, guys are really into digital stuff.“

On olnud pikk ja tõine
kooliaasta algus. Nii ka
meil.

Selles numbris on
igapähele midagi. Lugeda
saab nii lähiajal toimunud
üritustest kui ka huvi
pakkuvatest inimestest,
kellel on meile kõigile
midagi jagada. Samuti ei
puudu ka meeolukad
pildid.

Loodame, et leiate
õppimiste kõrval aega
lugeda meie sisukat
ajalehte ning häid
emotsioone

Ei saa ka mainimata jätta
äsja Jõgevamaa
Gümnaasiumis teed
alustanud kümnendikke.
Soovime neile head
kohanemist ja toredaid
hetki meikeskis.

LIIS ARRAS

TOIMETUS:

Maris Meos A
Johanna Maria Vilgats A
Mari-Liis Päären A
Liis Arras D
Liina Kinks

JUHENDAJA:

Andra Kirna

**Austria päritolu Jürgen Tobisch õpetas meie koolis 28.09-09.10
Austria kultuurilugu. Tegime juttu Austria ja Eesti hari-
dusministeeriumi salasepitsusest ning samuti eestlastest kui
kummalisest digirahvast.**

Please introduce yourself. Something about your family.

Hello! My name is Jürgen Tobisch. I am 37 years old. I'm a high school teacher from Austria. I'm teaching German language, German literature and history.

What are your hobbies?

My hobbies are reading, travelling and sports.

How did you get an opportunity to teach German in our school? Why did you choose our school?

The Ministry of Education in Austria was searching for some Austrian teachers to teach in Norway, in Finland, in Lithuania, in Slovenia and in Estonia. I replied to that and I had an interview with the ministry and they chose me. I think there was about 40 or 50 people, who applied for that.

Where are you from? In which city are you living now?

I live in a small town called Enns. It's the oldest town in Austria and it's on the border between the North of Austria and the South of Austria.

I heard that you are such a big fan of sport. Tell us about your achievements.

I started a professional sport career in Taekwondo but I had to stop it two years ago because I had a bad injury, but it was a great time. I was travelling all over the world.

What have you learned about Estonian culture so far? What about the nation? Maybe differences between two nations.

You guys in Estonia are really crazy about digital stuff. I like that you have more digital things than we have in Austria. I have read a couple of books about the history of Estonia and I was very impressed when I came to Tallinn four weeks ago. I visited the Old Town. I went to some sightseeing tours through the town and I was very impressed about it. You have a Wi-Fi everywhere. I just wanted to say that you guys are very crazy for some things. More than we in Austria. I appreciate that. I would like that we could have those digital knowledges like you do.

Say something in Estonian!

It's very hard for me because your language is very difficult. Oh, there's a book! I'll peek into! Let me try this: „Nimi ei riku meest“ ütleb vanasõna. Õ – I have problems with that.

If you compare an education in Austria with ours then what are the differences?

The pieces of results in every single point: Estonians are better than Austrians. Students in Estonia pay more attention on foreign languages. I think that your language skills are much better than we have in Austria.

Have you made the acquaintance of our beautiful nature so far? What do you like about it?

The nature? I think it's pretty different from the nature we have in Austria. I have been to Pärnu. 20 minutes away by bus there is a beautiful landscape that I visited. I have seen Haapsalu. A beautiful coast in there. I have been to Tallinn's Old Town. You haven't been there? You have to go there. I thought that the most medieval city is Prague in the Czech Republic, but Tallinn is more impressive for me. Huge and very-very beautiful.

How students seem in our school? What about your colleagues?

They are very friendly and think they are interested in German language. Interested about proving skills, perhaps they are too shy. Colleagues are amazing also. Yesterday I spoke to several colleagues and they were very nice to me.

Õpilased iseloomustasid Jürgenit ainult kiitvate sõnadega. I klassi õpilasele, Triinu Margensile, tema tunnid meeldisid : „ Algul oli küll raske nii õpetajal, kui õpilastel, aga mõne aja pärast oli vabam olla. Õpetaja keskendus meie tasemele ja suhtles vabalt. Ta tutvustas Austria kultuuri ja ajalugu ning tunnis oli tore teemakohaseid videosid vaadata. Kui teema liiga raskeks läks, tõlkis ta jutu inglise keelde. Selline tore ja vahva õpetaja ning mul on hea meel, et sain kogemuse võrra rikkamaks.“

Triinu klassivend Hindrek Klaos Jürgenist : „ Kiiresti rääkis minu jaoks ja muidu tundus tore.“

Triinu Sinimets, I klassi õpilane, tundis vahetusõpetajas ära ehtsa ja hea õpetaja : „ Austria õpetaja tegi meie saksa keele tunnid huvitavaks. Ta tundus olevat selline, nagu üks hea õpetaja olema peab. Ta oli meiega sõbralik, viisakas ja intelligentne. Samuti oli ta hästi rõõmsameelne ja rahulik.“

TEKST JA PILDID: MARIS MEOS

Rebastenädal - nädalajagu trilli-tralli ehk peaaegu halloween

Rebase kutsikad alustasid oma vahvat teekonda esmaspäeva hommikul, 12. oktoobril. Repsude ülesandeks oli koguneda iga päev kell 8 hommikul koolimaja ette ja nii neli päeva järjest. Abituriendid panid kohele oma võimu maksma, käskides kutsikatel tantsida ning esineda, mängida mitmekülseid mängu ja joosta tiire ümber maja. Esimesel päeval oli veidi vastuhakkamist, kuid juba teiseks päevaks olid rebased väga alluvad ja teadsid, et "rebane ei vingul".

Viimelisel päeval olid ette nähtud erinevad teemad, mille järgi riietuti. Esmaspäeval oli rebastel kohustus riietuda mõne ameti esindajaks, teisipäeva teemaks oli soovahetus, kolmapäeva aga otsustas jumal ise, kellena enda kutsikat näha tahab ning neljapäeval oli koolimaja täiskuuksuseid.

Kolmapäeva õhtul kogunesid rebased kesklinna, kus algas nende õnnistamine. Seal said 10ndikud tunda inimeseks saamise võlusi, kui nad pidid kõndima silmad kinni linnast Piiri parki. Teekonna vältel kallati

neid üle erinevate vedelikega ning määrati poriga. Samuti ei puudunud päevast proovile panevad mängud, laulmine ning tantsimine! Öhtu lõpuks said ka julgemad rebased tuletõrje poolt karastava duši.

Neljapäeval toimus rebaste ristimine, kus rebased kuulutati ametlikult inimesteks. Enne seda sai veelkord mängitud palju toredaid mängu ja esitleti iga klassi poolt valminud filme. Terve nädala jooksul kogusid rebaseid ka oma klassile punkte, kas siis iseseisvalt silma paistes või saavutades koos häid kohti mängudes. Selle aasta võitjaks tuli G klass, kellele anti pidulikult üle rebastenädala rändkarikas.

Kokkuvõttes oli kogu nädal väga sündmusterohke ning lõbus!

TEKST: MARI-LIIS PÄÄREN
FOTOD: KÄTRI-AVELIN SÄÄRITS

Rebase pilgu läbi

Õnnistamine oli üsnagi huvitav kogemus. Mõne rebase jaoks oli see täiesti kohutav, mõne jaoks pigem elamus. Purskkaevu juures piserdati rebasekutsikad erinevate segudega üle, linnavalitsuse ees kiusati makroflexi vahuga ning kästi ruuporisse laulda. Kõige põnevam oli linnavalitsuse eest kinniseotud

silmadega kruusaaugu juurde liikumine. Kruusaaugu juures määrati rebased tapeediliimiga kokku ning rulliti läbi lehtede ja pori seest. Hiljem mängiti mängu toore kalaga. Kõige rohkem tekitas vastikust kala suust suhu andmine. Ristimisel avaldati jumalate nimed ning jumalad ning nende rebased

kallistasid sõbralikult. Paljud rebased said oma jumala nime juba esimestel päevadel teada, kuid hoopis põnevam oli oma jumala nime kuulda kõige lõpus. Kuid kõigil, kes osa võtsid, oli väga lõbus ning nüüd ollakse kogemuse võrra rikkamad.

TEKST: LIINA KINKS

„Pilvede ja äikesetormide vaatlemine ei valmistanud minule piisavalt põnevust...”

Jõgevamaa Gümnaasiumis, D klassis õpib noormees nimega Kairo Kiitsak, kellel on nii mõndagi meiega jagada.

Kairo, sa oled meie koolis juba palju tuntust kogunud enda huvitavate hobidega. Kuidas sa leidsid, et ilmahobi ja fotograafia on just see, mida sa teha soovid?

Fotokaamera haarasin enda käte vahele 2008. aasta jaanuarikuu teisel poole, kui tervet Eestit mõjutas suur lumetorm. Väiksena oli vanaema mind tihti õhtuti õue jalutama viinud ja näidanud erinevaid pilvi. Ta armastas rääkida nende kohta alati erinevaid lugusid, mis valmistasid mulle suurt huvi ja parandasid tuju. Pilvedes peitus kõike põnevast. Tuli lasta ainult enda fantaasial kogu töö ära teha. Kõige suurema tõuke andis minu ilmahuvi välja kujunemiseks 2010. aasta augustitorm. See oli võimas äikesetorm, mis saabus Eestisse Läti poolt ja mis liikus edasi Soome suunas. Selle pilvega kaasnenud tugevad tuulepuhangud tekitasid kahju näiteks Lääne-Virumaal Väike-Maarjas olevale kirikutornile, puhudes selle täielikult alla. Mina asusin sellel päeval Simunas. Kuid see mälestamist väärt torm tekitas palju materiaalset kahju ka teistes maakondades. Sellel samal aastal otsustasin minu vanemad, et nad annavad enda fotokaamera minule kasutamiseks. Ajapikku hakkasin sellega ilma jäädvustama. Põhirõhk oli ikka pilvedel ja äikesel. Aastad möödusid kiiresti. Hiljem suutsin endale uue kompaktkamera soetada. 2013. aasta ühel suvepäeval otsustasin ma lõplikult ära, et ilmahuvi on minu jaoks äärmiselt oluline ja see on teema, mis huvitab mind kõige rohkem. Ma olin lõpuks leidnud endale midagi meelepärast. Aasta-aastalt arenesid minu teadmised ja oskused ilmavaatlemises ning fotograafias. Samuti uuenes fotokomplekt ja tekkisid ka uued sõbrad, kellel on tänaseni minuga samasugused huvid.

Kuidas sul see pisik siiski tuli?

Kõige suurema tõuke fotograafiasse andiski 2010. aasta augustitorm. Sellel päeval endal fotoaparaati küll käepärast võtta ei olnud ning seega olin kohustatud jäädvustama mõned fotod enda telefoniga. Kahjuks olid need fotod hiljem kaotsi läinud minu telefonist, ma ei mäleta, kuidas, aga arvan, et ise kustutasin need kogemata ära. Samal aastal kasvas minul huvi ilma vastu. Niisama pilvede ja äikesetormide vaatlemine ei valmistanud minule piisavalt põnevust. Kuna vanemad olid andnud mulle kasutamiseks fotokaamera, siis edaspidi sain hakata kõike üles pildistama. Pärast seda tähtsat päeva minu elus, mil mul õnnestus esimene väikse vaevuga videosse püüda, hakkasin ilmavaatlemisega üha tihedamalt tegelema. Samuti inspireerisid mind sellega tegelema ka erinevad ilmateemalised videod. Muidugi tekkis ka vajadus parema fotokaamera jaoks, kuid see ei juhtunud nii pea. Kui mõnel päikesepaistelisel ja kuival päeval polnud midagi huvitavat pildistada, siis tuli piirduda sellega, mida oli kohe loodusest võtta. Põhiliselt keskendusin siis taimestikule. Pildistasin nii koduaias kui ka väljaspool seda erinevaid taimi. Kuid ega ma ainult taimede pildistamisega ei piirdunud. Kõik, mis tundus olema huvitav, selle ka pildile püüdsin. Kui märkasin näiteks putukaid, siis üritasin neid ka jäädvustada. Niimoodi see arengukäik toimus, tasa ja targu. Kui päris algusesse tagasi minna, siis peab tunnistama, et väga suur mõju oli mul nooremas eas ka televiisoris jooksnud sarjadel. Need sarjad olid enamasti Ameerika tormiküttidest. Kindlad meeskonnad ajasid taga võimsaid äikesetorme, pildistasid ja filmisid neid. Kindlasti oli selle taga ka teadus. Näiteks koguti tuule kiiruste ja tornaadode arvukuste kohta informatsiooni. Kogutud andmete põhjal oli võimalik teha erinevaid järeldusi. Mulle endale hakkas ka nende tegevusi vaadates äikesetormide tagaajamine, pildistamine ja filmimine tõsiselt huvi pakkuma. Mis sest, et minul olid veel kõik võimalused piiratud, aga unistama pidi ikka. Küll kunagi tuleb ka see aeg, mil juba mina teen seda, millest olen terve elu unistanud.

Millega sa piltide tegemist alustasid?

Piltide tegemist alustasin Premieri fotokaameraga. Pean tunnistama, et see polnud küll kõige parem fotokaamera. Kuid vähemalt oli mul võimalus, millega fotosid ja videosid jäädvustada. Minusugusele algajale polnud tol ajal veel ilmselt paremat kaamerat vajagi, piisas ka sellest.

Kas tegeled enda fotode müügiga?

Fotode müügiga ei ole veel tegelenud.

Mis on su parim kogemus ja/või pilt olnud?

Parim kogemus oli aastaid tagasi ja alguse sai kõik minu maakodust Lääne-Virumaal Simunas. Ilm oli suhteliselt ilus ja soe päeva jooksul, aga õhtul kogunesid taevasse suured pilved. Need olid õnneks veel kaugel, kusagil ida- või kirdekaares. Tähistasime sugulaste, pere ja teiste tuttavatega minu vanavanemate pulmaastapäeva. Ma täheldasin juba peo ajal müristamist kusagil kaugel. Hakkasime maakodust ära sõitma ja ma teadsin, et varsti läheb äikesemölluks. Olime jõudnud Jõgevamaale. Enne suurt Kärde mäge paistis Peipsi järve poolt tulema väga sünge pilvevall (riiulpilv). Selle alumises osas sähvisid tihedasti välgunooled. Sõna otseses mõttes sai väga kiiresti päevast öö. Enne Vaimastvere jäime täpselt pilve alla, kaasnes väga tugev paduvihm ja välgud muudkui sähvisid. Autod aeglustasid enda kiirust, samuti ka meie. Olime sunnitud täpselt enne Vaimastvere tee äärde seisma jääma halva nähtavuse tõttu. Paljud teised peatasid ka enda autod. See oli päris õudne, vihm peksis nii tugevasti vastu autot. Järsku pöörasin pea akna poole ning märkasin, kuidas suur pilv-maa välk kihutas vastu põldu. Kohe järgnes väga vali ragin, mis tähendas seda, et välk pidi väga lähedal olema. Ja oligi! Polnud mina vätku veel nii lähedalt näinud. Jalust võttis ka nõrgaks. Jõudsimme pärast suurt äikesetormi korralikult Jõgevale. Kõik oli pime, välgunooled sähvisid ikka. Linna kostusid mürinad.

Pildiks valisin selle:**Mida soovitsid teistele, kes sooviksid küll fotograafiaga tegeleda, ent julgust pole või on muid takistavaid tegureid?**

Esmalt tuleks mõelda, mida sulle pildistada meeldib. Kas see on midagi loodusest, ilmast, inimestest, arhitektuurist või must sellisest? Väga palju sõltub inimese enda maitsest. Niisama suvaliste piltide klõpsimine ei tee inimest veel fotograafiks. Mina soovitan alustada pildistamist kompaktkameraga. Miks just sellega? Kuna seda on kõige lihtsam ja mugavam kasutada. Tänapäeval võiks alustuseks pilte teha ka telefoniga, kuna nende üldine tase ja kvaliteet on juba niivõrd kõrgele jõudnud. Mõned telefoniga tehtud fotod võivad osutuda isegi paremaks, kui mõned kompaktkameraga tehtud foto. Kuid ega ma ei keela kellelgi kohe endale peegelkaamerat soetada. Sellega on lihtsalt võib-olla keerulisem pildistada algajal ja see vajab rohkem harjumist. Peegelkaameratel on rohkem erinevaid funktsiooni ja eripärasid, mida peab kauem õppima. Oskused tulevad just katsetades. Pildistamise ajal peaks jälgima ka põhiasju, nagu näiteks horisonti, et pilt ei oleks liiga viltune. Samuti tuleks arvestada valgusega. Teatud oludes võivad pildid olla liiga heledad või vastupidi, liiga tumedad. Loetelu on üldiselt väga pikk. Need, kes otsitavad taga paremat kvaliteeti, need valigu endale midagi kõrgemast hinnaklassist. Aga hoiatuseks nii palju, et kõrge hind ei tähenda alati paremat kaamerat, on ka erandeid! Tänapäeval takistab moodsete fotokaamerate soetamist rahaline pool. Kuid nagu ma ütlesin, algajatele sobib alustuseks mõni odavam kompaktkamera või kui on kasutusel hea kaameraga nutitelefon, siis ka see sobib.

Selle pildi lugu oli järgmine:

Minu üks huvitavamaid pilvepilte sündis 2014. aasta oktoobrikuu alguses. Ise viibisin tollel päeval Lääne-Virumaal Simunas. Maakodus on mulle meeldinud kogu aeg käia. Saab vahelduseks linnaelust ka eemale ja aega maha võtta. See oli ilus päev, puhus nõrk tuul ja ilm oli mõõdukalt soe. Õhtul läksin niisama õue jalutama ja märkasin juba maja eest, et taevast on kummalised lained. Vaatasin siis lähemalt ja selgus, et need on lainelised kihtrümpilved (Stratocumulus undulatus). Fotokaamera oli mul ka kaasas ja ei jäänudki muud üle, kui vajutada päästikule. Tulemus oli fantastiline: hea kompositsioon ja erinevate värvide kombinatsioon. Pildile andiski sellist efekti juurde päikeseloojang.

...14 käänet on LIIGA PALJU

Milline on su perekond?

Saksamaal on mul kolm venda: üks on vanem ja kaks noorem. Me elame koos ema ja isaga Schneverdingenis. Mul on kaks koera, keda ma väga armastan. Eestis elan ma vahetuspere juures. Siin on mul kaks õde, kes ei ela enam kodus ja olen ainus laps. Ka siin on meil koer.

Mis on su hobid, mida sulle kõige rohkem teha meeldib?

Oh, ma ei teagi, mulle meeldib sport. Olen äärmiselt õnnelik, et saan ka siin sporti teha.

Mis keeles sa vahetusperega räägid?

Emaga on lihtne, ta oskab saksa keelt, kuid isaga räägin inglise keeles. Kodus kuulen ka palju eesti keelt.

Kas vahel ajad keeled sassi ka?

Seda ikka juhtub. Paljud ei räägi saksa keelt ja siis peab inglise keeles rääkima, aga mind see ei häiri, kuid vahel läheb ikka sassi.

Milline on sinu arvamus üldiselt?

Eesti keel on raske, 14 käänet on palju. Eestis on külm, palju külmem kui Saksamaal ning ma arvan, et siin sajab rohkem lund ka. Ma tahan palju lund. Eesti meeldib mulle väga. Tegelikult meeldib mulle peaaegu kõik, mu ainus probleem ongi keel.

Millal sa naased Saksamaale?

Saksamaale lähen tagasi umbes 8 kuu pärast. Ma üldse ei oota seda. Arvan, et koju tagasi minna on raske.

Milliseid sõnu sa juba tead? Kui palju sa juba eesti keelest aru saad?

Ma tean numbraid ning üksikuid sõnu nagu "ma olen", "minu", "ma" ning vahel ma mõistan, mis on vestluse teemaks ja kui mõnikord vanemad

Jõgevamaa Gümnaasiumi kodulehel klasside nimekirju uurides jäi nii mõnelegi silma I-klassis õppiva Thea Terjungi nimi. Thea on säsasilmlne vahetusõpilane Saksamaalt, kes on Eestis tänu YFU-le (Youth For Understanding, auditooriumis toimus ka loeng YFU kohta). Milline Thea on? Milline on tema elu Saksamaal?

rääkinud temaga. See on halb. Mul on väga vedanud oma klassiga.

Mis on kõige küsitum küsimus, mida sinult küsitakse?

Oh, neid on erinevaid, kuid peamiselt ikka küsitakse, kuidas mulle siin meeldib, mis ma keelest arvan ja mis toit mulle maitseb ning siis küsitakse, et kas kohukest olen proovinud. Muide mulle väga meeldib sinne šokolaad, see on ülihea. Iga kord, kui tunnen end veidi tujust ära või kurb, süön šokolaadi ja see lihtsalt teeb mind jälle rõõmsaks.

Mis on siin teistmoodi? Millised on õpetajad? Mida erinevat on koolisüsteemides?

Väga palju on teistmoodi. Õpetajad on kõik väga toredad, kuid toredaid õpetajaid on ka minu koolis. Ma arvan, et teie suhe õpetajatega on parem, kui Saksamaal. Siin ütlete "õpetaja" ja seejärel selle õpetaja eesnime, kui Saksamaal peame ütlema tiitli ja perekonnanime. Veel, mis ma olen märganud, et õpilased võivad vahel kätt tõstmata küsida küsimusi, kuid Saksamaal pidime ikka käe püsti tõstma ning siis saime loa küsida. Süsteemides on ka erinevusi. Meil on kõige paremaks hindeks "1" ning halvimalt "6", aga siin on hoopis "5" kõige parem või mõnel juhul isegi "6". Minu koolis peavad õpilased kõik töövihikud ja osa õpikuid ise poest ostma. Õpetajad annavad nimekirjad, mis vaja on ja õpilased ise ostavad, kuid siin saime pea kõik koolilt ning ise pidime ostma vaid vihikud.

küsilvad küsimusi, saan aru. See on muidugi mõnikord.

Kuidas sulle meie kool meeldib?

Kool meeldib mulle väga. Maja ise on väga ilus ja kott-toolid on ka mõnusad. Ka inimesed siin on väga sõbralikud ja mu klass on väga kena mu vastu. Klassikaaslastega saan väga hästi läbi ning nad on abivalmid.

Millal sa Eestisse tulid?

Eestisse jõudsin ma 16. augustil, ma olen olnud Eestis juba kaks kuud.

Kas tunned ka koduigatsust?

Koduigatsust ma otseselt ei tunne, kuid igatsen meeletult oma koeri. Ma tean inimesi YFU programmist, kel on suur koduigatsus. Arvan, et see kõik sõltub, milliste inimestega seda aastat veeta. Mul on programmist sõpru, kelle kogemus ei olnud nii meeldiv kui minu oma. Tema klass eiras teda ja ei